

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.424.2026

Kraków, 17 lipca 2026 r.

**Pani
Agnieszka Paderewska
Radna Miasta Krakowa**

Odpowiadając na Pani interpelację w sprawie realizacji usługi Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej, przekazaną przez Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa 8 lipca 2026 r., uprzejmie informuję.

Ad 1.

Usługa asystencji osobistej realizowana jest w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026. Gmina Miejska Kraków realizuje program od samego początku jego powstania, tj. od 2020 r. Realizacja Programu odbywa się w trybie naboru wniosków składanych przez gminy i powiaty, na podstawie których Wojewoda Małopolski zatwierdza podział środków dla samorządów na realizację Programu, z uwzględnieniem limitów przyznanych dla województwa małopolskiego. Przyznana gminom/powiatom wysokość środków finansowych na realizację Programu uzależniona jest od łącznej wysokości środków finansowych, o którą wnioskowały gminy/powiaty, poziomu realizacji zadania w poprzednich latach, zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców, przy uwzględnieniu maksymalnej wysokości środków, o które może wnioskować gmina/powiat, nieprzekraczającej 3 000 000 zł.

Na realizację ww. Programu Gmina Miejska Kraków otrzymała:

- w 2025 r. - 1 689 658,56 zł (w tym 33 130,56 zł na obsługę Programu) z czego wydatkowano 99,5% kwoty i zrealizowano 34 566 godzin usługi dla 185 uczestników Programu,
- w 2026 r. - 2 974 293,48 zł (w tym 58 319,48 zł na obsługę Programu) – zgodnie z umową zawartą z Małopolskim Urzędem Wojewódzkim zaplanowano, że w 2026 r. usługą asystencji osobistej objętych zostanie 285 osób z niepełnosprawnościami; przewidziana łączna liczba godzin usług dla tej grupy osób wynosi 50 850.

Ad 2.

Do skorzystania z usługi asystencji osobistej w 2026 r. zgłosiło się 511 osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie ze złożonym wnioskiem oraz uzyskanym dofinansowaniem, do usługi zakwalifikowano 285 osób, w tym:

- 1) 30 osób z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzeczenia równoważne), którym przyznano po 230 godzin usługi na 2026 r.;
- 2) 150 osób z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności (w tym orzeczenia równoważne), którym przyznano po 200 godzin usługi na 2026 r.;

- 3) 45 osób z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzeczenia równoważne), którym przyznano po 150 godzin usługi na 2026 r.;
- 4) 30 osób z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności (w tym orzeczenia równoważne), którym przyznano po 120 godzin usługi na 2026 r.;
- 5) 30 dzieci w wieku od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadających orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności, tj. konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, którym przyznano po 120 godzin usługi na 2026 r.

Brak możliwości objęcia wsparciem wszystkich zainteresowanych osób wynika z wysokości przyznanych środków finansowych na realizację zadania. Wymiar godzin usług asystencji osobistej przyznawanych na jedną osobę wynika z poziomu wsparcia określonego we wniosku na środki finansowe z Programu. Tym samym osoby zainteresowane nie mogą uzyskać wsparcia na poziomie wyższym niż wynika z tego wniosku.

Ad 3.

Osoby, które nie zostały zakwalifikowane do uczestnictwa w Programie, a jednocześnie wyrażały zainteresowanie skorzystaniem z innych form pomocy, informowane były zarówno o wsparciu dostępnym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Krakowie, jak i innych usługach realizowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków (np. asystencja osobista świadczona przez organizacje pozarządowe, Program MUW „Małopolski Tele-Anioł 2.0”). Zakres udzielanych informacji zależny był od indywidualnych oczekiwań zainteresowanych.

Ad 4.

Gmina Miejska Kraków realizuje różnorodne formy wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami oraz opiekunów tych osób, w tym m.in.:

- 1) Program „Opieka wytchnieniowa” finansowany z Funduszu Solidarnościowego, realizowany od 2020 r. W ramach Programu realizowane jest wsparcie w formie 14 dniowego pobytu całodobowego w Miejskim Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie oraz w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby/dziecka z niepełnosprawnością. W 2025 r. z opieki wytchnieniowej w obu formach skorzystało łącznie 348 mieszkańców Krakowa;
- 2) Projekt pn. „Wspornik-Punkt Wsparcia Opiekunów” realizowany od listopada 2023 r. do października 2026 r. Projekt został zlecony do realizacji Fundacji Pełna Życia i jest kontynuacją projektu finansowanego pierwotnie ze środków pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. W okresie od 2023 r. do maja 2026 r., ze specjalistycznego poradnictwa skorzystało 378 opiekunów osób niesamodzielnych, z opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania 344 osoby i wykorzystano łącznie 25 479 godzin opieki;
- 3) Program Asystent dla seniorów 85+ i osób z niepełnosprawnościami 70+, realizowany od 2021 r. Celem projektu jest poprawa jakości i poziomu życia krakowian poprzez zapewnienie im opieki i wsparcia przez asystentów. Asystenci odwiedzają swoich podopiecznych w domach i pomagają w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego. Towarzyszą również osobom objętym wsparciem w zadaniach wymagających przemieszczania się poza miejscem zamieszkania na terenie Miasta Krakowa. Usługa asystencji realizowana jest przez 7 dni w tygodniu w godzinach

od 7.00 do 22.00. Limit wizyt u jednego beneficjenta wynosi 25 godzin w kwartale. Zgłoszenia odbywają się pod numerem infolinii 533 161 063 (poniedziałek, wtorek, środa w godzinach od 14 do 18; czwartek, piątek w godzinach od 10.00 do 14.00);

- 4) Usługi opiekuńcze – świadczenie obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Wymiar i zakres wsparcia ustalany jest indywidualnie, adekwatnie do indywidualnej sytuacji osoby wymagające wsparcia. Ustalając zakres wsparcia uwzględnia się takie czynniki, jak: stan zdrowia, sytuacja rodzinna, potrzeby zgłaszane przez osobę wymagającą wsparcia lub jej rodzinę. Usługi opiekuńcze mogą być świadczone we wszystkie dni tygodnia (w dni robocze w godzinach od 7.00 do 20.00, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach w godzinach od 6.00 do 21.00 oraz w soboty, niedziele i święta w uzgodnionych godzinach). Maksymalny wymiar usług wynosi 8 godzin dziennie. W przypadku osób samotnych, w szczególnie uzasadnionych okolicznościach, w tym zwłaszcza w przypadku osób wymagających opieki w większym zakresie ze względu na stan zdrowia, czas świadczenia usług może zostać wydłużony maksymalnie do 10 godzin dziennie. Maksymalny czas świadczenia usług może przekroczyć 10 godzin dziennie tylko w przypadku osób, wobec których wydana została decyzja administracyjna o skierowaniu do domu pomocy społecznej, oczekujących na jej realizację. Szczegółowe zasady przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych, zakres czynności wchodzących w skład usług opiekuńczych oraz szczegółowe zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje uchwała nr CXXIV/3394/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 grudnia 2023 r. Nadmieniam, że istnieje możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności za usługi opiekuńcze dla osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, które udokumentują, że kwota dochodu pozostająca do ich dyspozycji po poniesieniu niezbędnych opłat i wydatków na leczenie oraz odpłatności za usługi opiekuńcze nie pozwalałaby na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych;
- 5) Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich – swoim zakresem obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną niewymagającą specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi świadczone są przez osoby z najbliższego otoczenia, niebędące członkami rodziny, w wymiarze nieprzekraczającym 20 godzin miesięcznie. Realizacja usług sąsiedzkich i ustalenie odpłatności za ich realizację odbywa się na analogicznych zasadach jak w przypadku pozostałych form usług opiekuńczych, które określone zostały w uchwale nr CXXIV/3394/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 grudnia 2023 r. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich realizowane są w ramach programu „Korpus wsparcia seniorów” (Moduł I) i kierowane są do osób powyżej 60 roku życia;
- 6) Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi te obejmują czynności polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnacji, jako wspierania procesu leczenia. Specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być świadczone przez 7 dni w tygodniu. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi, jest określona indywidualnie, zależnie od sytuacji i potrzeb danej osoby. Szczegółowe zasady realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym również zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi, określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. (ze zm.) w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych;
- 7) Warsztaty Terapii Zajęciowej, które są placówkami stwarzającymi osobom z niepełnosprawnościami, niezdolnymi do podjęcia pracy, możliwości rehabilitacji

społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Osoby ubiegające się o przyjęcie do Warsztatu muszą posiadać aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym, zawierające wskazanie do rehabilitacji w formie Warsztatu Terapii Zajęciowej. Podanie o przyjęcie do Warsztatu należy składać w siedzibie Warsztatu. W sytuacji braku wolnych miejsc, po zgłoszeniu się do Warsztatu, kandydat zostaje umieszczony na liście osób oczekujących. Na terenie Gminy Miejskiej Kraków funkcjonuje 12 Warsztatów Terapii Zajęciowej z 563 miejscami;

- 8) Mieszkania treningowe lub wspomagane dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dla osób uzależnionych od alkoholu, mieszkania wspomagane dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz mieszkania wspomagane dla osób w podeszłym wieku i przewlekle chorych. W mieszkaniu treningowym lub wspomagany świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia. W mieszkaniu wspomagany świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. Pobyt w ww. mieszkaniach może zastępować pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę w szczególności dla osób w podeszłym wieku. Mieszkania treningowe oraz mieszkania wspomagane dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną są uzupełnieniem form wsparcia skierowanych do tej grupy osób, których celem nadrzędnym jest zapobieganie utrwalaniu zależności klientów od instytucji pomocowych. Na terenie Krakowa obecnie funkcjonuje 10 mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 1 mieszkanie treningowe dla osób uzależnionych od alkoholu, 3 mieszkania wspomagane dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz 6 mieszkań wspomaganych dla osób w podeszłym wieku i przewlekle chorych. Wsparcie świadczone jest w różnych porach dnia i adekwatnie do występujących potrzeb przez 7 dni w tygodniu, jednak nie krócej niż przez trzy godziny dziennie w godzinach 6:00 do 22:00 w mieszkaniach wspomaganych, w mieszkaniach treningowych w wymiarze 3 godzin dziennie w rozliczeniu miesięcznym. Szczegółowe zasady w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym lub wspomagany reguluje uchwała nr CXXV/3423/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 grudnia 2023 r.;
- 9) Środowiskowe domy samopomocy (ŚDS). Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi różnego typu, w tym przewlekle psychicznie chorych oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną, działające w ramach zleconych gminie zadań z zakresu administracji rządowej. ŚDS to jednostki organizacyjne pomocy społecznej zapewniające w systemie dziennym różnorodne formy pomocy, do których należą:
- trening umiejętności życia codziennego (np. pranie i higiena, przygotowywanie posiłków, gospodarowanie pieniędzmi),
 - trening umiejętności społecznych i interpersonalnych (kontakty społeczne, aktywność, odpowiedzialność),
 - terapia zajęciowa (rzeźbienie, malowanie itp.),
 - poradnictwo psychologiczne i socjalne, psychoedukacja.

Pomoc ta ma na celu utrzymanie osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałanie instytucjonalizacji, czyli umieszczaniu osoby w placówce całodobowej opieki. Specyfika środowiskowych domów samopomocy polega m.in. na tym, że uczestnictwo w oferowanych zajęciach może stanowić oparcie dla rehabilitacji psychiatrycznej

w środowisku poprzez konkretne programy rehabilitacyjne. Usługi w środowiskowym domu samopomocy mogą też pomagać w utrzymaniu się osób w środowisku poprzez kształtowanie akceptowanych przez otoczenie zachowań, wyrabianie nawyków celowej aktywności, treningu w samodzielny funkcjonowaniu, itp. Wysokość miesięcznej kwoty dotacji na jednego uczestnika środowiskowego domu samopomocy ustala Małopolski Urząd Wojewódzki, z tym, że dotacja nie może być niższa niż 250% kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej. Na terenie Gminy Miejskiej Kraków funkcjonuje 11 środowiskowych domów samopomocy oraz Klub Samopomocy przeznaczony dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzony na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków. Pobyt w placówkach jest bezpłatny.

10) Ośrodki Wsparcia dla osób w podeszłym wieku oraz osób chorych. Ośrodki wsparcia dziennego pobytu są podstawową formą pomocy, dzięki której osoby w podeszłym wieku mogą zaspokajać potrzebę kontaktu i integracji społecznej, bez ostatecznego zerwania więzi z rodziną i środowiskiem lokalnym. Ich uczestnikami mogą być osoby, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Placówki te świadczą szeroką ofertę usług w tym m.in.: terapię zajęciową, porady, organizację czasu wolnego. Wszystkie zajęcia odbywają się pod opieką specjalistów. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki należy do zadań własnych gminy. Wsparcie świadczone jest w ramach Krakowskiego Centrum Seniora (KCS) będącego jednostką budżetową, w skład, którego wchodzi:

- 15 Domów, w tym 10 Domów Aktywizacyjnych oraz 5 Domów Specjalistycznych (w tym 3 uruchomione w ramach projektu „W sile wieku 3”), które zapewniają wsparcie dla osób z chorobą Alzheimera, zespołem otępiennym i po udarze;
- 5 Klubów Samopomocy, w tym: Klub „Senior+”.
- Ponadto Gmina Miejska Kraków zleca organizacjom pozarządowym prowadzenie 4 ośrodków wsparcia – klubowa samopomocy dla osób starszych oraz 1 ośrodek wsparcia – klubu samopomocy przeznaczonego dla osób wymagających częściowej pomocy ze względu na chorobę.

Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia reguluje uchwała nr XXXIII/855/20 Rady Miasta Krakowa z dnia 8 stycznia 2020 r.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Justyna Habrajska
Dyrektor Magistratu

Otrzymują:

1. Adresat
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie
3. Wydział Polityki Społecznej, Równości i Dialogu
4. Biuletyn Informacji Publicznej
5. aa